

SLOVENSKI NAROD.

(lahja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za osnanila plačuje se od četiristopne petič-vrate po 6 kr., če se osnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Shod zaupnih mož v Ljubljani.

(Dalje.)

Sprejme se konec debate. Oglášena sta še gg. Hribar in Kersnik.

Posl. g. Ivan Hribar izreka bojazen, da bi se nekatere izgovorjene besede lahko v širnem svetu napačno tolmačile. Poročevalec nam je zgovorno povedal, kakšna je koalicija zlasti z narodnega stališča. Tega stališča se je treba tudi držati. Kdor pozna naš narod, ta vé, da je eminentno verski, da tega niti naglašati ni treba, kakor tudi ne, da se bode verski čut strinjal z narodnim. Č. g. predgovornik pa zahteva od čeških poslancev, da si morajo osvojiti slovenski program zlasti glede verskih vprašanj. Ali, kdor kako zvezo želi, naj gleda na tisto, kar druží, ne kar razdružuje. Mladočeška stranka zastopa cel narod češki, narod sedem milijonov duš; njih politične in kulturne pripomoči potrebujemo za svoje narodnostne težnje. Mi pa, kot slabjši in manjši, ne moremo zahtevati, da bi se ona stranka po nas ravnala, nego celo hvaležni moramo biti, da nas podpirajo, ko gre za naše vitalne interese. Če nas češki poslanci v naših narodnih vprašanjih podpirajo, potem ni umestno najprej vprašati, a i se oni tudi v drugih rečeh strinjajo z nami. Ne sme se nas torej tako razumeti, kakor bi mi zahtevali, naj bodo Mladočeši pokorni in podložni našemu programu. (Odobranje.)

Posl. gosp. J. Kersnik hoče le staviti formalen predlog. Njemu ni na tem, govoriti meritorno, tudi ve, da bi bila vsaka beseda o koaliciji zaman. (Res je!) Tudi o dodatnih dveh predlogih ni treba nobene besede izpregovoriti. Tisti hladni političen vzduh, kateri je zjutraj tukaj vel, bode vel ravno tako uspešno tudi sedaj. Glede te točke samo jedno željo! Govornik in drugi, ki nimajo sedaj prilike govoriti, stoje na stališču, da odobravajo prvo polovico točke, druge polovice pa, ki apodiktično zahteva izstop iz koalicije, ne odobravajo, ker menijo, da ni pravice, nalagati kake dolžnosti onim, ki niso naše stranke. Druga stranka da ni semkaj poslala političnih svojih zastopnikov, in govornik tudi dvoji, da gospoda poročevalca arhivarja Koblarja potrdi kranjska duhovščina kot svojega inter-

preta! (Klici: Žalostno, če ga ne!) Govornik zatrjuje, da nosi vedno isto toplo srce za domovino našo, in povdarja še konečno, da proti prvemu odstavku točke IV. od: „Koalicija“ . . . do . . . „se torej odobrava“ ne zine ni besedice, da pa glede drugega odstavka, v katerem se poslanci na izstop pozivljejo, želi, naj se tistim, ki s tem niso zadovoljni, da prilika, to tudi jasno pokazati. (Gibanje.)

Predsednik g. dr. Ferjančič: Ta želja se bode pri glasovanju upoštevala. Predno dam besedo g. poročevalcu, mislim, da smem nekaj zanesljive informacije podati o razmerah nas izven koalicije stoječih poslancev nasproti drugim poslancem in osobito Mladočehom. Po vsem, kar se je tu čulo, bi se lahko vrnila misel, kakor bi mi z Mladočeši ne gojili nobene družnosti. A v istini smo mi v zvezi, koja se zove slovanska protikoalicija. V tej koaliciji smo Čehi, Hrvati, Slovenci in imamo tudi svoj izvrševalni odbor in jaz sam imam čast biti član njegov. (Gosp. Jakič vmes zakliče: Meni o tem ni ničesar znanega!) Potem se informujte pri svojih poslancih, ki so sami v tem odboru! Toliko, da se ne bode mislilo danes, da mi ne sodelujemo s slovanskimi opozicijonalci. Istina pa je, da mi nismo solidarni s njimi pri opoziciji za vsako ceno. Mi se držimo politike proste roke in prostega glasovanja. Mi glasujemo proti vladu, kjer gre za izraz zaupnosti, ali kjer je njen postopanje naroda kvarno. (Gosp. Jakič: Kdaj je bilo to? — Gibanje.) Tako smo mi na pr. glasovali proti domobranskemu zakonu. Menim, da tega ni treba dalje razkladati, ker mora biti znano vsakomur. Da pa ne delamo s Čehi vred vladi težkoč kjer koli, za to imamo premalo — fonda (Dobro! Gibanje!) Oprostite, da ne grem dalje; dajem gospodu poročevalcu še konečno besedo (Nemir mej Tržaškimi Slovenci. Klic: Prosim besede!). Ne morem delati izjeme. (Klici: Konec debate je sprejet! Nemir.)

Poročevalec g. A. Koblar obžaluje, da se je pri tej točki z nevažnimi predlogi zbor razburil. Pravo se mu vidi stališče poslanca dra. Gregorčiča. Zadovoljimo se lahko z njim in s postopanjem izvenkoalijskih poslancev. Gospodu Kersniku odgovarja, da smo upravičeni pozivati poslance v koaliciji zato, ker smo jih mi volili, mi poslali v državni zbor,

ker so oni dali vsemu narodu besedo, da izstopijo iz koalicije, ako vlada v gotovem času ne da poročstva za izpolnitev naših narodnih teženj. Mi jih sedaj le za besedo prijemamo! (Burno odobranje.) Če nadalje posl. Kersnik meni, da se gotovo „Slovenec“ oglasi proti govorniku, tedaj mu odvrča, da se tega ne boji, ker je prepričan, da je govoril in govori resnico. (Viharno dolgotrajno ploskanje.) Govornik nadalje res ni izjavljal mnenja, katero ima o koaliciji kranjska duhovščina, kot njen pooblaščenec, a izjavljal je to s citati iz „Slovenca“, ter meni sedaj, da organ duhovščine vendar ve, kaj duhovščina misli. (Burno odobranje in ploskanje.)

Prične se glasovanje.

Predsednik loči po želji g. posl. Kersnika glasovanje po dotičnih odstavkih in konstatuje, da je prvi odstavek načrta jednoglasno vsprejet, tako tudi drugi odstavek, glede katerega se je tudi nasprotno glasovanje izvršilo mej klici: „Jeden glas! Torej tudi jednoglasno!“ (Velika veselost.)

Predsednik: Predloženi načrt resolucije je odobren. (Dobro! Dobro!) Prehajamo k dodatnim predlogom. (Čez nekaj časa) Predlog g. dra. Treota je torej vsprejet.

Predsednik: Predlog g. Podgornika, da je slovenskim poslancem iskati mesta le v krogu opozicijonalnih Slovanov — je odklonjen! (Burno gibanje. Porogljivi klici od strani Tržaških Slovencev in Hrvatov. Klici: Še jedenkrat glasovanje!) Predsednik: Obžalujem, glasovanje je sklenjeno! (Velika razburjenost) Predsednik: Ali želi kdo besede? — Gosp. dr. Majaron: Jaz si ne morem drugače misliti, kakor da je nagli tempo v glasovanju in razburjenje tu prouzročilo pomoto. Predlagam, da se obnovi glasovanje o obeh dodatnih predlogih in posebno priporočam, da se oba odklonita in ostani pri vsprejetem načrtu. (Dobro! Nemir.)

Celi zbor sklene obnovitev glasovanja, pri katerem se z ogromno večino odklonita oba dodatna predloga. (Dobro! Klici: Prvi je bil koj iz začetka odklonjen!) — (Celo odobreno resolucijo IV. glej v našem listu z dné 1. t. m.)

Predsednik: Razpravljali bomo sedaj IV. točko, kolikor se tiče volilne pravice in gospo-

LISTEK.

„Te punice, te punice . . .!“

(Izvirna novela, spisal Fr. Kosec.)

(Dalje)

IV.

Oudi na drsališču v Ljubljanskem Tivolju je bilo danes gospóde, da se je vse trlo.

Vojaška godba je svirala na bregu svoje najvznemirjivejše poskočnice, na ledu pa so plesali cele kadrije, kakor na gladkem parketu „starega strelišča“.

Gospice v gorkih, koketnih in najmodnejših toiletah drčale so v parih in kolobarjih z vojsci in civilisti, mej gospod čí redkih brkov, bradatimi starci in razposajenimi otročaji, katerih je povsod preveč.

Vse je bilo danes na drsališču, kar je umelo elegantni sport drsalke; — na obrežji pa je kar gomazelo gledalcev, katerih noge so bile vjane le premišljenega koraka in ki so se tem načinom brezplačno naslajali z divnimi zvoki in akordi svirajoče godbe.

V zakurjenih lopah tik drsališča so se grele gospe matere in gospodje očetje, ki so bili obsojeni

v dolgočasno službo „garde-dam“ in „garde-gospodov“. In govorili so o svojih nadebudnih bčerkah in sinovih, hvalili drug drugemu njihove sposobnosti, laskali se takisto drug drugemu ter pogledavali skozi tajajoča se zamrzla okna po svojih ljubljencih.

In kadar je videla gospa mamá svojo miljenko ob roki galantnega in čilega drsalca spremljevalca, tedaj ji je od blažene nade vzrepetalo materinsko skrbno srcé!

I ti moj Bog! — Tako težko je dandanes pomožiti svoje bčerke, zlasti če jim usoda ni naklonila moškim najljubše in najzornejše lastnosti, — obširne in globoke mošje novcev! —

Sém ter tja so se odprla vrata in skozi nje je smuknila prezebla oseba drgnivši si otrple roke, bolestan se ozirajoč na zamrzle noge ali pa tiščeč ušesi, ker zunaj je bil mraz, krut mraz.

In zopet so se odprla vrata.

„Te punice, — te punice bodo moja smrt!“ — vzdihnil je došlec, suhljat gospodek s polhovko na glavi in s loveko taško na trebuhu. Bil je profesor Weigsteina.

„Zares, gospod profesor, za starega človeka je danes prehud mraz in ta-le koliba je prava milost za naju!“

Človek, ki je takó govoril, je bil nadporočnik Mrak.

„Ej, kaj vi, — mlada kri! A jaz — oseminpetdeset let! — Pa te punice! Mislite, da hoté kam brez mene? Za nobeno ceno! — Zlasti Irma se boji sama na ulico, kakor da nosi še kratka krilca! — Ei, to vam je nedolžen angelj!“

„Pa niti predstavili me še niste svojima gospicama, dasi bo že pol leta . . .!“

„Res ne? — Glej, glej! Pa kaj hočete! — Človek niti ne vé, kje mu glava stoji! Te punice, — te punice, kakor živo srebro! Danes gledalište, jutri izlet, pojutranjem koncert, potem led, — pa k tej in oni rodbini na poset, — uocoj imamo doma gledališko predstavo, jutri zvečer pa zopet kje drugej domač plesni venček, itd. itd. Človek pa bodi povsod, pa svetuj in pomagaj! Niti minute nimam več proste, — oh, te punice, te punice bodo moja smrt!“ —

Mahal je z rokama, stopical nervozno sém ter tja, pa vsak hip pogledoval skozi okno po svojih „punicah“.

„In vaša kajiga, o kateri ste mi . . .“

„Moj Bog, moj Bog, daevi hité, jaz pa letam s temi punicami okoli, mesto da bi delal!“ —

Na izsušenem, zgrbančenem, s sivo, redko brado

1/26 mmi.

daraskih vprašanj. Poročevalca sta gg. dr. Triller in notar Gruntar.

Poročevalec g. dr. Triller: (Njegov občirni, z veliko pohvalo vsprejeti referat smo priobčili v sobotnem našem listu).

Poročevalec g. Ig. Gruntar:

Slavna gospoda!

Namenjen sem spregovoriti nekoliko besed o tej točki našega programa, v kolikor se tiče tega, da naj obračamo „vso skrb na zdrav napredek narodnega gospodarstva.“

Želim kratko razložiti vodilne misli programa, katerega naj se držimo, da odpomoremo nedvomno obstoječi bedi in težavnemu gospodarskemu stanju naših posestnikov, posebno kmetijskega stanu. — Moj načrt obsega tri glavne točke.

Prva točka. Skrbimo, da dobimo „male sodne okraje!“

Veliki sodni okraji so na kvar pravosodju in s tem tudi pravni varnosti, ki je podlaga vsakemu gospodarskemu napredku; zajedno pa so z vsakim pravnim poslom, katerega imajo od sodišča oddaljeno stanujoče stranke tam opraviti, združeni ravno zaradi oddaljenosti neprimerni stroški; potniine, pričnine, komisijiski stroški i. t. d. v takih slučajih neznosno narastejo. — Dasi ravno to vdeležence občutno zadene, je to vendar majhen nedostatek nasproti drugemu mnogo večjemu. — Pomislimo prevažen posestnikov posebno v zapuščajih in varstvenih rečeh. On naj bode oče sirot, on naj nadzoruje in vodi varuhe, ki so imenovani varvanecem in skrbniku, koji so postavljeni zapravljivcem in umobolnim osebam. — Vse te v narodno gospodarskem oziru neizmerno važne posle zamogel bode s dnem le tedaj prav zanesljivo opravljati in le v tem slučaju mu ne bo prišlo nič iz oči, ako omejimo obseg sodišč tako, da bo zamogel prebivalce osebno spoznavati in se seznaniti z njihovimi razmerami, da potem presodi, kaj jim treba, kaj jim ugaja.

Sodnik, ki ima biti duša vsemu pravosodju, zgubi pri velikih sodnih okrajih preveč časa z administrativnimi reči in mu primankuje časa za njegov pravi važni delokrog, da bi zamogel po treznem in resnem premišljevanju prepisne stranke mirnim potom sporazumeti.

Kakor pa zastopam gledé državnih sodišč načelo, naj bode njih krajevni obseg majhen, želim glede naših samoupravnih ali avtonomnih oblastev, to je naših občin, da se njihov krajevni obseg izdatno povekša, nasproti onemu, katerega imajo sedaj in to je

Druga točka mojega načrta, namreč: Ustvarijo naj se „velike občine!“

To velja posebno za Kranjsko, ker se nam ni bati, da bi se slovenski element spravil v velikih občinah umetno v manjšino, kakor se je tega bati v sosednih kronovinah. Kot vzgled za svoj načrt navedem cerkniški okraj — mali sodni okraj in ves okraj je jedna sama občina, ki šteje okoli 6000 prebivalcev. Avtonomija občin je prevelika pravica in je predragocena, kakor da bi smeli dopuščati, da se krši vsled neprimerne ureditve organov, ki so poklicani voditi občine. Male občine, kakor jih premnogo vidimo, nimajo niti gmotnih sredstev, niti nimajo navadno dovolj ljudi, kateri bi poleg potrebnih duševnih sil razpolagali tudi s potrebnim časom in dobro voljo, da bi se pečali tako izdatno z občinskimi posli, kakor je potrebno. Kaj je posledica? — Župani takih malih občin niso nič drugega nego organi okrajnih glavarjev, ki pridno izvršujejo vse ukaze glavarjeve in si ne upajo ničesar ukreniti, ne da bi za vsako malenkost prejeli prošili dovolitve in odobritve pri okrajnem glavarju. Tak župan vam pridno piše in piše imenike in zglasilne

poraščenem obrazu profesorjevem se je razhla po teh besedah vsa toga in moralna pobitost, katero rodi brezdelje.

Mrak se je naamehnil.

„Torej „De Enonae Aquilinae que situ“ počiva? — No, to, saj se vam takó ne mudi! Še par tednov traja predpust, potem pa se bode te mogli zopet z vsem navdušenjem lotiti svojega znamenitega dela, ki vam pribori ugledno mesto v številu najodličnejših avstrijskih zgodovinarjev.“

„Mislite?“ — Obraz se je starcu zasvetil pri tej laskavosti. — „Hm, težavno, zamotano delo... Lazius, Schönlöben, Valvasor, Liuhard, Hitzinger, Mommsen, Dimitz, Müller... vsi ti in še drugi govore o Emoni in Akvilini, nekateri celo preveč, a skoro vsak drugače. In iz vseh različnih sodb in trditvev izvesti pravo, ni tako lahko!“

„Uverjen sem, da pogodite, gospod profesor!“

Ta stari učenjak, ki je nekako dišal po prhnelih skriptih, po prašanih arhivih in od molov razjedeni pergamentih, priljubil se je mlademu nadporočniku. Dokler se ni bilo Irme in Vide domov, sešla sta se večkrat v kavarni pri whistu ali šahu, politikovala, modrovala in razpravljala o tem in onem.

Mraku je bilo znanje z Weigsteinom posebno dobrodošlo. Sam resne narave pogrešal je mej svo-

pole o rezervnikih, o brambovcih, črnovojnikih, novincih in Bog ve o čem še, da siromaka pač mine veselje do posla županovega in da vsled teh premnogih mu naloženih skrbi in pretečih pogonov, ukorov in denarnih kazni, če zamudi kakov rok, pozabi na skrb za napredek in povzdigo gospodarstva v svoji občini. Priznava se v obče, da pri pomankljivosti sedanje občinske organizacije ni mogoče pravilno izvrševanje lastnega in izročnega področja in da ostanejo vse odredbe deželnega zbora in odbora, mereče na povzdigo blagostanja, brez vspeha. Temu nedostatku odpomoči je le, če se uredijo velike občine, kajti le-te bodo imele gmotnih in duševnih sil dovolj, da zamorejo izvrševati vse premnoge posle domačega in izročnega področja, in le-te bodo razun tega zamogle veliko storiti za gospodarski napredek svojih občanov. Da pa bodo vse te posle zanesljivo opravljale, jim bode treba izvežbanega uradnika in to je oseba, katera zavzema v mojem programu zelo važno mesto, to je — občinski tajnik. Takega zanesljivega uradnika treba bo tembolj, če se občine lotijo tudi družnih postav in agend, katere hočem pozneje imenovati.

Kakor imajo deželni odborniki, celo krdelo uradnikov, kateri strokovno juridično delo opravljajo, tako bo strokovni poročevalec za občinske stvari — občinski tajnik. — On bo zapisnikar in poročevalec in svetnik pri — mirovnihi sodiščih — (katera nam Bog kmalu podeli). — On in jedino on je pravi organ pri toliko preklicani in razupiti „legalizaciji“, oziroma njeni nameravani deloviti odpravi in pri vseh enakih poslih. Da vse to dosežemo, pa bo treba spraviti občinsko tajništvo v nekak sistem, treba bo, da ljudje, kateri hočejo dobiti tako mesto, dokažejo svojo sposobnost pred posebno komisijo, katero sestavljati je poklican deželni odbor, kot višja avtonomna instanca. — Tajnikom, ki bi imeli značaj javnih uradnikov, bo pa treba tudi osigurati existenco s primernimi plačami, pokojnino i. t. d., ob jednem pa jih podvreči disciplinarni oblasti, katero izvršuj na zadnji stopnji deželni odbor — najvišje avtonomno oblastvo. On naj ima toraj besedo pri izpraševanju in pri strahovanju občinskih tajnikov. — Vsaka občina pa naj imenuje svojega tajnika. —

Rekel sem preje, da bodo imele velike občine izpolnjevati še marsikatero nalogo, katerih sedaj ne opravljajo. —

O tem govori tretja točka mojega načrta in ta je: Ustanovitev občinskih kreditnih zavodov.

Glavna podlaga vsem drugim podjetjem je ureditev kreditnih razmer.

Da kratko povem: Velike občine morale bodo gledati na to, da ustanovljajo kreditne zavode, kateri donajajo korist celi občini, ki naj bode lastnica rezervnega zaklada in vsega dobička, ter z njim razpolaga v občini. — Namene, kakor: šolske knjižnice, šolske delavnice, za občinske šole in ceste, za sadne in gozdne drevesnice, za povzdigo živinoreje, za povzdigo kmetijskega in obrtniškega poduka, za sirotišnice in za bolnišnice i. t. d. —

V tem oziru imajo že Reiffisen-ove posojilnice neko prednost pred posojilnicami, kakor so pri nas v navadi. —

Pri Reiffisen-ovih posojilnicah namreč posamezni zadružniki nimajo nobenih pravic do čistega dobička in do rezervnega zaklada. — Želeti bi bilo, da bi tudi že obstoječe slovenske posojilnice, ki so v najneugodnejših časih veliko dobrega storile, sčasoma v tem smislu svoja pravila popolnila, da se obrestujejo glavni in opravični deleži tako, kakor hranilne vloge, da naj bode obrestna mera nizka, da naj se ne odskočuje trud načelnitva, pač naj se pa da primerna nagrada denarničarju in tajniku, in da naj ne bodo zadružniki lastniki rezervnega zaklada in čistega dobička, ampak vse

jeni tovariši prave družbe; bilo mu je torej kramljanje z vztrajnim in marsim arheologom nekaka prijetna izprememba, ki mu je donajala tudi korist.

— O prostih urah svojih pečal se je Mrak z veseljem s zgodovino, z raznimi slovstvi ter se živo zanimal za vsa važna socijalna in kulturna vprašanja. Radi tega pa se je seveda znatno razločeval od svojih tovarišev, katerih večina se je pečala le za lepe uniforme, lepe konje in pse, in za lepe igralke in šivelje. —

„Gospod profesor, v par dnevih vam pošljem nekaj starih listin izza dobe Tomaža Truberja, pa dvoje odlokov izza zadnje francoske okupacije. — Našel jih je moj oče v tisti razdejani knjižnici, ki je še ostala na našem gradu, katerega je kupil ded od zadolženih baronov K.“

„Takó, takó! — Izvrstno! Moj Bog, koliko važnih listin bi bilo še dobiti po kranjskih gradovih in gradičih! — Hvaležen vam bom...“

„Veste kaj, gospod profesor, jedenkrat napravimo izlet na Gorenjsko v naš grad, da preiščete sami...“

„Izborna misel... Toda moje punice!“ —

„Seveda pojdejo tudi z nama, — li ne?“ —

(Dalje prih.)

to uporabi naj se za dobrodelne in druge koristne namene. —

Točka, na katero polagam največjo važnost, je, kakor vže rečeno: Kreditni zavodi (to bi bile posojilnice za personalni kredit za vsako občino in hranilnice za hipotekarni kredit za vsak glavartveni okraj) naj se ustanavljajo od občin tako, da čisti dobiček ne bode last posameznikov, ampak občine. Podrobnosti o ureditvi teh zavodov ne bi bilo umestno tukaj razpravljati.

To so glavne misli mojega gospodarskega programa, kateremu so bistvene tri točke: mala sodišča, — velike občine z izprašanimi občinskimi tajniki in ustanovitev občinskih kreditnih zavodov. —

Zaradi kratkega časa, kateri je odmerjen vsakemu govorniku, nisem se mogel pečati s podrobnostmi, nisem mogel razviti svojih misli še o drugih, sem spadajočih vprašanjih n. pr. o ravno sedaj zelo perečem vprašanju glede ureditve „domovinske pravice, o prisilnem zavarovanju, o kmetijskih posojilnicah, o ustanovitvi gospodarskih združenj za si rnarstvo, mlekarstvo, sadjarstvo, vinarstvo in za leseno robo, o dobrodejnem vplivu konzumnih društev, o zboljšavanju učiteljskih plač, o poslovanju glavarstev in deželnih odborov i. t. d.

Vse to so vprašanja, ki bi zahtevala vsako za se obširne razprave, vendar se da o njih ložej doseči pozneje sporazumljenje, ker niso tako načelnega pomena, kot one tri glavne točke, katere sem razpravjal. — O vsem tukaj navedenem bom pozneje še na drobno pisal.

Jeden ali drugi bo trdil, da ne dovoli vlada v pomnožitev okrajnih sodišč zaradi pomankanja denarnih sredstev in da narastejo občini z izprašanimi tajniki taki stroški, katerih ne bo zamogla premagati. — Da bosta zamogli vlada in občina vse te stroške z lahka zmagati, in da bo vse poprej navedeno občini v materijalnem oziru v tako korist, da ji ne bo treba sčasoma naloževati občinskih doklad, tudi to dokažem pozneje.

Namen mojemu programu je torej, da se omeji razkosavanje in zadolževanje zemljišč, da se zmanjša število pravnih in eksekucij in da se povzdignejo naša gospodarstva in da se okrepiča v našem ljudstvu versko-etična moč. — Usojam si torej predlagati, naj se pritrudi sledeči

resoluciji:

„Shod zaupnih mož izreče svoje prepričanje, da je na Slovenskem potrebna ureditev malih sodnih okrajev, sprememba občinskega reda v tem zmislu, da se ustanavljajo zlasti na Kranjskem velike občine z izprašanimi tajniki, katere nastavljajo občine in da se ustanavljajo občinski kreditni zavodi.“

Gospoda moja! Naši uradni listi nam živo pričajo, kako se naša posestva zadolžujejo in razkopujejo; množeče se krive prisega nam dokazujejo, da se versko-etični čut v ljudstvu zgublja, nasprotni nam elementi vedno bolj izpodrivajo naš materni jezik iz uradov in šol. Zaradi tega moramo posvetiti vse svoje moči v povzdigo gospodarskega, versko-etičnega in narodnega čuta v našem ljudstvu. — V to svrhu treba, da smo delavni in da ljudstvo spodbujamo k delavnosti. Delavnost združuje nasprotne si elemente in rodi varčnost in gospodarski red in gospodarsko neodvisnost.

Podlaga vsej naši organizaciji naj bode torej nesebična, vztrajna delavnost v smislu poprej razvitih idej in potem postaneta naš kmet in ž njim vred naš obstanek krepka na duhu in telesu.“ (Živa pohvala.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12 decembra.

Volilna reforma.

Včeraj je zboroval zopet odsek za premembo volilnega reda. Prvi je govoril posl. Rutowski in konstatoval, da se je iz koalicijskega programa izključila splošna volilna pravica; tisti koaliranci, ki simpatizirajo z njo, so spoznali, da se ne da realizovati. Nikakor pa ni novih elementov, kateri za dobe volilno pravico, uvrstiti v mestno kurijo. Posl. Gregorec je v imeni nekoaliranih slovenskih in hrvatskih poslancev se izrekel za splošno volilno pravico, ker pa ni upanja, da se ta sedaj izveljavi, je zahteval, naj se da volilna pravica vsem tistim, 1. ki plačajo kaj direktnega davka; 2. vsem tistim delavcem, ki so člani kake zavarovalnice proti nezgodam; 3. vsem tistim državljanom, ki imajo gotovo naobrazbo. Ti novi volilci naj volijo v kurijah, v katere po naravi spadajo, ne pa vai skupaj v jedni novi kuriji. Stranka bo zatorej glasovala zoper predloga Rutowskega in Bäreiterja. Posl. Hagendorfer se je odločno izrekel zoper to, da bi mali kmetijski posestniki volili v jedni kuriji z delavci. Posl. dr. Pattai je rekel, da to, kar se namerava, je nemoralno. Namerava se taka volilna reforma, ki bi ne premečila sedanjih razmer vladajočih strank. Vsekako pa bo boljša tista reforma, katero ustvarijo tri stranke, kakor tista, katero ustvari samo jedna. Zato ni verjeti, da bi konservativni klub svojim članom dovolil, naj glasujejo kakor bočejo, ker bi s tem konservativna stranka žrtvovala svojo po-

(Dalje v prilogi.)

zicijo. Govornik se je izrekel, če že ni dobiti splošne volilne pravice, vsaj za navete Dipaulijeve in Morseyjeve. Posl. princ Karl Schwarzenberg je imenoval volilno reformo kukavično jajce, katero je vladi v gnezdo položil grof Taaffi, se skliceval na pristojnost deželnih zborov določiti, kdo imej volilno pravico, in se izrekel za to, da se ne uvede splošna in jednaka volilna pravica; da se ne oškoduje nihče, kdor ima zdaj volilno pravico; da se vzdrži zastopstvo interesov in da se izvrši volilna reforma samo dogovorno z vsemi koaliranimi strankami. Utemeljeval je potem svoj svet, naj se delavci združijo v posebno kurijo, vsi ostali pa vrate v stare kurije te pa razvrate v volilne razrede, kateri bi določili volilne može, ki bi volili poslance. Razprava se je po nekaterih opombah posl. Sladika zaključila. Posl. Dipauli je predlagal, naj se voli pododsek dvanajstih članov, ker ne gre, da bi se opozicija iz pododseka izključila. Koaliranci so predlog odklonili in volili v odsek same svoje može, na kar je posl. dr. Brzard izjavil, da je to nečuvno postopanje, karakteristično za to, kako spoštuje vlada parlamentarizem in dokaz, da boče koalicija izvršiti volilno reformo proti in zoper češki narod. — Pododsek je volil grofa Franca Coronisija predsednikom in grofa Hohenwarta podpredsednikom, delal pa do meseca marca ne bo nič.

Nemški državni jezik.

Lvovski „Przegąd“, glasilo najuplívnejše frakcije poljskega kluba, je svoje psovanje Slovencev, Hrvatov in Čehov kronal s tem, da se poganja za nemški državni jezik, da zahteva, da bodi nemščina jedini poslovni jezik državnega zbora. To si je treba zapomniti: cesar se ni upala nemško ustavoverna vlada, cesar se prvoborilci za nemški državni jezik, Wurmbbrand in Scharachmid nista drznila predlagati, to zahteva poljski slovanski list. Na to podlost poljsko-konservativnega lista opozarjamo tiste, kateri so tako uneti za zvezo slovenskih in poljskih poslancev.

Koalicijska vlada in uradniške plače.

Že več kakor dvajset let se mali uradniki poganjajo za zboljšanje njih materijalnega položaja, že več kakor dvajset let opominjajo vlado, naj njih trdo delo vsaj tako plača, da bodo mogli živeti, a doslej brez uspeha. Po dvajsetih letih jih je uslišal dr. Steinbach in jim vrge miloščino, za katero so morali prositi in v prošnji razkrili najintimnejše rodbinske razmere, tako da je marsikdo vzklíknil: Raje nič, kakor na ta način. Finančni minister vladajoče koalicije pa bi iz strankarskopoličnih ozirov rad pridobil uradniške zase in v to se mu zdi primerno, da Steinbachovo miloščino nekoliko pomnoži. V to mu rabi v Avstriji navadno sredstvo: provizorij. Kaj je uradnikom namenil, smo že povedali. Troški za to malenkostno zboljšanje nekaterih plač so proračunjeni na 2-15 milijonov. Ker pa je v proračun postavljena svota 15 milijonov za „izredno podporo uradnikom“, znaša ves plus samo 650 tisoč goldinarjev. To svoto hoče dobiti vlada s tem, da poviša personalne tarife na železnicah za celih 10 odstotkov. Na ta način pa to vlada dobila pri železnicah ne samo potrebno svoto 650.000 gl. ampak 1.700.000 gold. imela torej pri „regulaciji“ uradniških plač še dobiček. Tako je to vladno prijateljstvo za uradnike. Ko bi se ves ta dobiček porabil za uradnike, bi morda še ne ugovarjali ali obtežiti prebivalstvo z novim bremenom pod pretvezo, da se zboljšajo zboljšanja potrebne plače uradnikov, to se zamore zgoditi le v dobi koalicije. Trditve finančnega ministra, da je drugače pokritje teh novih stroškov nemogoče, pa očitno ni resnica. Rekli smo že, da znašajo troški za regulacijo za l. 1895 650.000 gl. Za prihodnje leto je pa preliminiran proračunski prebitok 2-5 milijonov. Ko bi se torej tistih 650.000 gl. prekilo iz prebitka, bi še vedno ostalo prebitka 1-85 milijonov. Prebitok pa je faktično še dosti večji, kakor je preračunjen in vlada bi lahko dosti več in definitivno storila za svoje uradnike, ako bi le hotela. Država, ki ima na leto po 20 milijonov prebitka, ki ima 200 milijonov gl. v gotovini na razpolaganje, ta država zviša osebne tarife na železnicah. Kaj je res ta gotovi denar samo za to, da ga bodo pri valutnih regulacijah in podobnih podjetjih pobesali židje v žep? Uradniki spoznajo iz tega lahko, kako prijazen jim je v istini vlada.

Vnanje države.

Kritična doba v Nemčiji.

Novi državni kancelar knez Hohenlohe je včeraj sicer izjavil, da se politični sistem v bistvu ne bo premenil, da pa to ni resnično, kaže poskus državnega pravdnikstva, dobiti dovoljenje za sodno postopanje zoper socialistične poslance, katerim se očita, da so zagrešili žaljenje Velečanstva s tem, da niso vstali s sedežev, ko se je klicala „Slava“ nemškemu cesarju. To postopanje se utemeljuje s tem, da se nanaša poslanska imuneteta samo na govore, ne pa tudi na čine pesamičnih poslancev. Da je to zoper duh zakona, je očitno. Že l. 1880. je vlada skušala dobiti v pest socialista Liebkechta, ker ni vstal, ko se je v drž. zboru takratnemu cesarju klicala „Slava“, a drž. zbor je zahtevo, naj se dovolilo sodno postopanje, odklonil. Tudi je uvaževati, ali so socialisti sploh kaj kaznivega storili; sodišča so take demonstracije različno sodila. Večina nemških listov misli, da odkloni drž. zbor zahtevo drž. pravdnikstva, boji se pa, da bodo dotične razprave razburile javno mnenje in tako napeljale vodo na socialistični mlin.

Aféra Dreyfuss.

Dne 19. t. m. se začne v Parizu pravda zoper izdajico židovskega kapitana Dreyfussa. Židje, boječ se posledic obsodbe, jo skušajo na vse mogoče načine preprečiti. Zdaj obdelujejo javno mnenje, zagotavljajo, da je Dreyfuss nedolžen, da ni proti njemu dokaza, da jedini dokaz ni trden in neovržen. Tako skušajo premetiti javno mnenje in sodnike, dasi je po izjavah samega vojnega ministra generala Mercierja povsem evidentna krivda Dreyfusova in njegova obsodba neizogibna, če ne bodo sodniki pristanski.

Domače stvari.

(Ljubljanski občinski svet) ima danes, v sredo, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani sejo. Dnevni red: I. Oznaniila predsedstva. II. Volitev jednega odposlanca občinskega zastopa v c. kr. deželni solski svet, ker poteče opravilna doba sedanjega odposlanca konci tega leta. III. Poročilo odseka ad hoc glede električne naprave za Ljubljeno. IV. Šolskega odseka poročilo: a) o prošnji odbora okrajne učiteljske knjižnice Ljubljanske za podporo v svrhu naprave posebnih strokovnih katalogov; b) o mestnega šolskega sveta dopisu glede zvišanja redne dotacije okrajni učiteljski knjižnici in dovolitve doneska za vezanje knjig; c) o prošnji šolskega vodstva na Barji glede dobave pitne vode V. Stavbinskega odseka poročilo: a) o prizivih v stavbinskih stvarih; b) o deželnega odbora poudbi glede nakupa jedne občinske parcele ob Tržaški cesti; c) o J. Acetta ponudbi glede sveta za razširjenje ceste. VI. Stavbinskega odseka predlog, da se mestna občina pogaja s sosednimi občinami, zlasti z Vodmatsko in Dolenjšensko v to svrhu, da bi se ujemale stavbinske črte pri novih poslopih v omenjenih občinah z mestnimi regulacijskimi črtami na občinskih mejah. VII. Finančnega odseka poročilo o mestne občine računskih zaključkih za 1893. leto.

(„Laibacher Tagblatt“ redivivus.) Graška „Tagespost“ potrjuje, kar smo včeraj javili o novem kranjsko nemškem glasilu. Sinoči so kazinski gospodje ukrenili, ustanoviti svoj poseben dnevnik in „svojo“ tiskarno. Kako bo s to tiskarno, smo že včeraj razkrili. Faktično bo to podružnica tiskarne uradnega lista in to je le sedaj mogoče, ko imamo koalicijo!

(Osebna vest.) Državnega pravdnika namestnik Fran Trenz v Celji dobil je značaj in naslov deželnozodnega svetnika.

(Koncert „Glasbene Matice“.) Drugi letošnji koncert „Glasbene Matice“ ne more biti pred Božičem, kakor se je poročalo, ker je deželna redutna dvorana že pripravljena za bližnje zasedanje deželnega zbora. Odbor pa prosi p. n. člane pevakega zbora, da kljub temu redno obiskujejo pevake vaje, ker se bodo že sedaj učili tudi za tretji koncert. Po končanem deželnem zboru bosta drugi in tretji koncert kmalu zaporedoma po kratkem presledku.

(„Slovensko planinsko društvo“) ima v petek dne 14. decembra v hotelu „Lloyd“ ob 6. uri zvečer zabavni večer, pri katerem bode odbornik G. Ljud. Wölfling bral o obleki in celi opravi hribolazca Berilo bo tem bolj zanimivo, ker bo bralec vsa obleko kazal in nje porabo razkival. Člani društva in prijatelji se vabijo.

(Domača umetnost) V izložbi Giontinijeve knjigarne na Glavnem trgu je slikar gosp. Ludovik Grilc razstavil najnovejše svoje delo, portret soproge gosp. drž. pravdnika namestnika dra. Kavčiča. Ta portret se sme prištevati najdovršenejšim, kar jih je izdelal g. Grilc in kaže, kako naš domači umetnik vedno napreduje. Od primerno narejenega ozadja se loči podoba plastično in harmonično. Arangement je ukusen, vse je tehnično korektno, tudi v najmanjših potezah, zlasti pa zanimajo duhovito zadeti kontrasti posamičnih bojosebno mej finimi nuancami lučnih efektov pri laseh in mej nežnostjo, s katero je slikana polt. Da je podobnost popolna, ni treba še posebej poudarjati.

(Ujeta tatinska družba.) Kakor je našim čitateljem znano, prišlo se je pred nekaterimi tedni veliki tatinski družbi na sled. Pri 70 etni Mariji Fajgelj na Glicah pri Ljubljani našlo se je izredno mnogo ukradenega blaga, ter so razne okolnosti obujale sum, da tatinska družba nima sokrivce le v Ljubljani in njeni okolici, ampak tudi drugod po deželi. Preiskava, ki se vrši še sedaj, je pokazala, da je bil ta sum opravičen. Dosedaj je zaprtih 19 oseb, ki so brez dvojbe sodelovale pri

omenjenih tatvinah; nekoliko teh sokrivcev je iz kranjskega in kamniškega okraja, mej njimi zloglasni Jakob Krt, ki se je že pred leti udeležil velike tatvine v Krškem gradu barona Apfaltrerna. Vse kaže, da bode obravnava proti tej tatinski družbi jedna najsenzacionalnejših, kar se jih je zadnja leta vršilo pred Ljubljanskimi porotniki.

(Panorama) g. Strekerja v filharmoničnem poslopi kaže danes in jutri zanimive podobe iz Italije. V kratkem pridejo na vsto razne podobe z Gorenjskega. Več je razvidno iz posebnih oznanil.

(Vreme) se je v poslednjih dneh nekoliko ustanovilo, ker je pritisnil mraz. Poprejšnji južni dnevi pa so sneg precej vzeli in ga po mestnih strehah ni več dosti videti. Tudi po ulicah ga ni dosti, ker ga je magistrat dal odvesti. Nastala je torej prijetnejša suha zima, ki je zdravju dokaj ugodnejša nego moča prejšnjih dni.

(Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 2. do 8. decembra. Novorojencev je bilo 16 (=26‰), umrlih 19 (=31,20‰), mej njimi so umrli za škrlatico 1, za vratico (davico) 3, jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 8. Mej umrlimi je bilo tujcev 8 (=42,1‰), iz zavodov 11 (=47,3‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za škrlatico 1, za vratico 3.

(Občinske volitve na Koroškem.) Tudi v velikovski okolici so bili trdi volilni boji pri občinskih volitvah. Slovenski rodoljubi so se držali dobro in so storili svojo dolžnost. V Ovbrah in v St. Petru je bilo voljenih polovica slovenskih, polovica pa nasprotnih odbornikov.

(Izvenakademične podružnice s v. Cirila in Metoda v Gradcu) dne 10. t. m. v Puntigamskih pivarnskih dvoranah izvršiva se veselica je bila vsaj od 200 oseb, udov vseučiliščnikov Triglavov, Hrvatov in Srbov obiskava, a tudi krasni spol je bil dobro zastopan. Veselica se je sijajno obnesla. K temu so največ pripomogli priljubljeni tamburaši s svojimi izbranimi in točno izvršenimi točkami. Prihodnja veselica bode 12. februarja v istih prostorih.

(Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v soboto 15. decembra II. javno redno zborovanje v društveni čitalnici (Bürgergasse 8. II. nadstropje). Začetek točno ob 6. uri zvečer.

(Slovinci in porote.) O tej važni zadevi piše „Primorec“: „Povodom letošnjega zasedanja porotnega sodišča smo dobili goriški Slovenci nov dokaz, kako prezirani smo v domači hiši. Čitateljem našim je znano, da so bile pripravljene nekatere tiskovne pravde, v katerih so bili vsi spisi od prve do zadnje pike v slovenskem jeziku. Ali sodišče je dalo vse te kupe spisov prevesti na italijanski jezik; to delo je izvršil zapriseženi tolmač dr. N. Tonkli, ki dobi za svoje delo blizu 250 gl. Kdo plača to svoto? Pri sodišču pravijo, da bosta morale plačati stranki! Slovenci se torej niti pravdati ne bomo mogli v svojem jeziku. Slovenske uloge še milostno sprejmejo, ali dajo jih prevesti na laški jezik in za drag denar na — naše troške! Kdor se bo hotel izogniti takim ogromnim stroškom, bo moral izdati svoj jezik in tožiti se v tujem, laškem jeziku! — Plačilni nalog še ni prišel; ako pa pride, bomo skušali napeti vse moči, da si zagotovimo vsaj toliko pravice, da se bomo smeli vsaj tožiti v slovenskem jeziku!“

(O goriški pošti) prinašajo tamošaji listi pogostoma pritožbe. Uradniki, ki imajo največ posla s Slovenci, niso sposobni za to službo. Posebno pri odpravnikstvu je včasih vse narobe. Listi in pisma se pošiljajo križem sveta, ker uradniki ne umejejo krajevnih imen in družih slovenskih dodatkov na naslovih. In take večne konfuzije naj plačujejo slovenski davkoplačevalci. Poštno ravnateljstvo bi moralo konečno vendar ozirati se na opravičene pritožbe in ukreniti kaj, ker tako ne more iti naprej.

(Podoba dekana Adolfa Harmela) je dalo izgotoviti upravništvo „Primorskega lista“. Podoba kaže pokojnega rodoljuba v dopisni obliki in je 38 cm visoka in 27 cm široka ter stane s poštnino vred 30 novč. Kdor jo želi dobiti, naj se zglašni v treh tednih in naj pošlje denar ali naj naznani, da vzprejme podobo s poštnim povzetjem. Naročbe vzprejema: Ivan Gosar, akad. slikar v Gorici, Travnik 13.

(Slovenska šola družba sv. Cirila in Metoda v Trstu in mestni magistrat.) Ne le da Tržaški magistrat neče ničesar storiti za

si veneko šolo v Trstu, kar bi bila njegova dolžnost, začel je zdaj celo delati ovire slovenski šoli, katere s tolikimi stroški in žrtvami vzdržuje družba sv. Cirila in Metoda. Družbina petrazrednica vzprejela je letos: v I. razred 82, v II. 83, v III. 65, v IV. 62, in v V. 40 otrok. To število je razvidno iz „matrke“ poslana na magistrat za leto 1894/95. Po prostoru sob in po magistratnem proračunu bi jih pa smelo vodstvo vsprejeti k večjemu v I. razred 64, v II. 50, v III. 50, v IV. 45, in v V. 35. A ker se je vodstvo osmelilo vsprejeti več otrok, je slavni magistrat z dekretom z dne 1. decembra 1894 strogo ukazal, da je odstraniti iz zavoda 88 otrok in sicer iz I. razreda 18, iz II. 33, iz III. 15, iz IV. 17 in iz V. 5 otrok. Najprej bi bilo opomniti, da je šolsko vodstvo samo nad 30 starišem odklonilo vsprejem njihovih otrok zaradi pomanjkanja prostora. Nadalje je znano, da so tudi vse slovenske šole v najbližji okolici že prenapolnjene učencev; tako šteje Škedenški I. razred 100 otrok in na Katinari nad 90 otrok. Tam seve, slavni magistrat ne vidi prenapoljenih razredov, njemu je je naša šola tja v peti. — Sedaj nastaja vprašanje, kam naj vstopi onih 88 otrok, ki so že toliko let na slovenski šoli in ki po postavi niti ne morejo vstopiti v laške šole, ker ne poznajo jezika. — Nam se dozdeva, da je magistratu v Trstu jel greben rast, češ, ako se mu je posrečilo odpraviti slovenski misijon pri sv. Antonu, zakaj ne bi smel spoditi iz slovenske šole tretjino učencev, na glade na to, kaj bode iz teh otrok. Naši poslanci bi prav storili, da še jedenkrat razkažejo gospodu ministru veliko potrebo slovenskih šol v Trstu. Mi pa prosimo deželno šolsko oblast, da poseže tukaj vmes, ter da ne dovoli odstraniti toliko slovenskih otrok iz naše šole. Že sedmo leto je pri sv. Jakobu slovenska šola prenapoljena — a dozda se še ni nič takega pripetilo, da bi se morali otroci odstraniti. Upamo, da se tudi letos pusti šola v miru. — Zares skrajni čas je že, da se odpravijo take kričeče krivice, ki se gode slovenskemu prebivalstvu Trsta.

— (Občinske volitve v Pazinu) so se včeraj začele. Trajale bodo več dni. Italijani agitujejo silovito, na vzhic temu je upati, da zmaga hrvatska stranka.

— (Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto 15. t. m. v dvorani „zum alten Schottenthor“ I. Schottengasse 7, drugi svoj večer v tej sezoni. Na dnevnem redu je berilo c. kr. stotnika g. Igo Kaša: „Slovenci v severnih Alpah — spomini na potovanje od Litave do Rena“. Začetek ob osmih zvečer. Pristop imajo samo povabljeni.

— (Dogradba „Glasbenega zavoda v Zagrebu“) se je dokončala in je novi del poslopja že pod streho. Zda se dela marljivo, da se zvežeti stara in nova zgradba tudi zaotraj. Delalo se bude vso zimo, ker so dosednji prostori že davno pretesni.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Josip Močnik, župan v Kamniku 10 kron, katere je nekdo plačal povodom ug. dne poravnave zaradi razžaljenja mestne straže. Živio! — V včerajšnji notici naj se pravilno čita „v občini Dolaski“. Pomoto je zakrivil g. pošiljatelj, ki je pisal razločno v občini Doleniskej.

Razne vesti.

* (Potresi) Dne 10. t. m. je bil v Kotoru proti polu peti uri zjutraj močen potres, ki je trajal 4 sekunde in mu je bila smer od iztoka proti zahodu. — Tudi na Cetinju so čutili ob istem času pretej močen potres, ki pa ni naredil škode.

* (Šest osov utonilo.) Preko zamrzlega jezera Piora v Tesinskem kantonu v Švici se je te dni hotelo peljati na saneh 6 osov, dva očeta, jeden sin in tri hčere. Led pa ni bil dosti močan sani so se udrle in je vseh 6 osov utonilo.

* (Samomor in umor iz bede.) Žena lončarja Fleišmana v Plznu se je te dni vtopi'a z dvema svojima otrokoma iz obupnosti. Šla je na brv blizu negega mlina, privezala otroka trdno na sebe in skočila v vodo. Vsi poskusi rešiti nearečnico

in nedolžna otročiča, so bili zamrli. Šele pozneje so potegnili trdno zvezana trupla iz vode.

* (Mišja nadloga na Ruskem.) V raznih krajih južne Rusije je sila veliko miši, ki so grozna nadloga za vso deželo. V nekaterih krajih jih je toliko, da se jih ljudje nikakor ne morejo ubraniti. V hišah jih kar mrgoli, istotako po polji. Nekatere koče so miši tako oglodale, da so ljudje morali pobegniti iz njih. Kamor človek seže, prime za miš, celo v ribjih želočih in v vodi nahaja se polno miši. Nobeno sredstvo ne pomaga, da bi pregnalo to nadlogo. Jedino upanje ljudij je, da bude mraz pokončati miši.

* (Dva najstkrat omožena.) Velika množica ljudstva je hitela nedavno v cerkvice v Nentbu na Angleskem, kjer se je vršila nenavadna poroka. Udova lani umrlega zdravnika se je poročila z bogatim posestnikom. To je bil že nje — dvajseti mož. Prvikrat se je omožila s 15. leti in s svojimi možmi prepotovala vse dele sveta. Zopet omožena udova šteje šele 40 let.

* (Gledališka prepoved v Ameriki.) V svobodni Ameriki je gledališka cenzura ali pa prepoved kake igre neznan reč. In vender se je prepovedal nedavno v Novem Jorku Hauptmanov igrokaz „Tkalci“, ko se je z dobrim uspehom že predstavljati na odru. Uzrok prepovedi pa ni bila igra, nega predstavljalec glavne vloge, socialistični agitator in znani anarhist Most. V njegovem sede-lovanju je oblast naša nevarnost za javni red in je prepovedala, da bi se igra še nadalje predstavljala.

Književnost.

— Prirodopisni pouk v ljudski šoli. Po načelb Friderik Jungejevih spisala H. Schreiner, ravnatelj, I. Koprivnik, profesor c. kr. učiteljšča v Mariboru. Pomatis iz „Popotnika“. Maribor 1895. Založila pisatelja. Tisk tiskarne sv. Cirila. Str. 104. Cena 1 k. 20 v. Slovenska pedagogična literatura se lepo razvija in nam je na čast. Mej najboljša dela pa spada po sodbi merodajnih strokovnjakov to najnovejše delo „Prirodopisni pouk v ljudski šoli“. Kajiga je sistematično urejena in tvarina znanstveno obdelana. Metoda, posneta po Jungejevih načelih, je izborna in kaže, da sta pisatelja odlična strokovnjaka. Razprava je za učitelja velekorišna in želeli bi bilo, da se te metode poprimejo vsi slovenski učitelji, kar bo zelo popesčevalo prirodopisni pouk. Lahko se reče, da se morda še Nemci ne morejo pohvaliti s takim delom, kakor je to. Bodi torej knjiga vsem učiteljem in učiteljicam toplo priporočena.

— „Popotnik“. Glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ ima v št. 23 naslednjo vsebino: Psihološki listi; — Enketa za ureditev učiteljskih plač na Štajerskem; — Slovniška teorija Kernova; — Slovtvo; — Listek; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Natečaji.

Brzobjavke.

Dunaj 12. decembra. V sinočni seji poslanske zbornice se je dognala razprava o zakonu o lokalnih železnicah. Lueger je ostro govoril zoper levičarje in vlado. Zakonski načrt se je vzprejel.

Dunaj 12. decembra. Oficijozni listi javljajo, da je minister Schönborn naročil Tržaškemu višjesodnemu predsedniku, naj se kot porotniki določajo samo možje, ki so več jezikov zmožni, na vsak način pa italijanskega in slovenskega oziroma hrvatskega. Ako bi takih ne bilo dovolj, tako ni principijelno izključevati tistih, ki so samo slovenskega ali hrvatskega jezika zmožni.

Dunaj 12. decembra. Pogajanja mej avstrijsko in ogersko vlado glede podržavljenja južne železnice so ponesrečila. Sekcijski predstojnik Wittek se je vrnil iz Budimpešte.

Lvov 12. decembra. Poljska društva so sklenila, da v spomin stoletnice tretje delitve Poljske naberó kolikor treba, da se v Tešinu ustanovi poljska gimnazija.

Rim 12. decembra. Giolitti je vse papirje, nanašajoče se na Rimsko banko, izročil predsedniku poslanske zbornice. V zbornici se je vnela viharna debata glede vprašanja, kaj naj se stori s temi spisi. Predlog, da se razglase, se je odklonil, kakor tudi predlog, da se izroče sodišču, vzprejel pa se je predlog, naj jih pregleda posebna komisija in nasvetuje, kaj naj se z njimi zgodi.

Pariz 12. decembra. Predsednik poslanske zbornice Burdeau je umrl. Vlada predlaga, naj se vdovi dovoli 10.000 frankov pokojnine.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna skatljica 1 gld. a. v. Po poštne povzetji razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. I (16-14)

Začetek ob 1/8. uri zvečer.
Stev. 32. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 618.

V četrtek, dne 13. decembra 1894.

Drugikrat:

Velikomestni zrak.

Gluma v štirih dejanjih. Spisala Oskar Blumenthal in Gustav Kadelburg. V slovenščino preložil **. Režiser g. Rudolf Inemann.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec ob 10. uri zvečer. Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Vstopnino glej na gledališkem listu.

Prihodnja predstava bo v soboto, dne 15. decembra t. l.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Žusta zemljišče v Dolah, cenjeno 8927 gld., dne 15. decembra 1894 in 15. januarja 1895 v Idriji.

Jožefa Kogovškega zemljišče v Dolah, cenjeno 9974 gld., dne 15. decembra 1894 in 15. januarja 1895 v Idriji.

H. L. Wencelove, trgovca v Ljubljani, premičnina (sod ruma), cenjena 648 gld., dne 17. decembra 1894 in 7. januarja 1895 v Ljubljani.

Nkota Pezdircova posestvo v Slamni vasi, cenjeno 338 gld., dne 20. decembra 1894 in 19. januarja 1895 v Metliki.

Neže Plut zemljišča v Ručetni vasi, cenjena 564 gld., (v drug.č), dne 21. decembra v Metliki.

Marije Rolih sedaj na Jožef. B. Atjančič v Gornjem Zemonu, prepisano zemljišče (ponovljeno) dne 21. decembra v Hirski Batrici.

Jožefa Zurca zemljišče v Knežji vasi, cenjeno 86 gld., dne 21. decembra 1894 in 21. januarja 1895 v Trebnjem.

Jakoba Križnarja posestva v Zagorji, cenjena 13.527 gld., dne 21. decembra 1894 in 21. januarja 1895 v Hirski Batrici.

Alojzija Levsteka posestvo v Travniku, cenjeno 25 gld., dne 21. decembra 1894 in 22. januarja 1895 v Ribnici.

Marije Juvan v Zagorji, posestvene pravice cenjene 1805 gld., dne 21. decembra 1894 in 22. januarja 1895 v Litiji.

Valentina Jerine posestvo v Colnišah, (ponovljeno), dne 21. decembra 1894 in 22. januarja 1895 v Litiji.

Franca Lozarja zemljišče v Črnomlju, cenjeno 1300 gld., dne 21. decembra 1894 in 23. januarja 1895 v Črnomlju.

Izbris firme: Dželaop kot trgovinsko sodišče v Ljubljani je izbrisalo iz registra firmo M. Urbas za trgovino s srecerijskim blagom v Ljubljani in gospo Marijo Urbas kot lastnico te firme.

Umrli so v Ljubljani:

9. decembra: Marija Omahen, šivilja, 72 let, Krakovski nasip št. 10.

10. decembra: Meta Glavač, mestna uboga, 89 let, Karlovska cesta št. 7.

11. decembra: Rozalija Kobler, delavčeva žena, 38 let, Karlovska cesta št. 24.

V deželni bolnici:

10. decembra: Karol Markon, sidar, 22 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. dec.	7. zjutraj	440 mm.	-6.2° C	sl. sev.	jasno	0-00 mm.
	2. popol.	432 mm.	1.0° C	sl. vzh.	č. jas.	
	9. zvečer	435 mm.	-3.6° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura -2.9°, za 2-3° pod normalom.

Dunajska borza

dne 12. decembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	05	„
Avstrijska zlata renta	124	30	„
Avstrijska kronska renta 4%	99	65	„
Ogerska zlata renta 4%	123	75	„
Ogerska kronska renta 4%	97	80	„
Avstro-ogerske bančne delnice	1042	—	„
Kreditne delnice	593	50	„
London vista	124	45	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	92 1/2	„
20 mark	12	19	„
20 frankov	9	89	„
Italijanski bankovci	46	60	„
C. kr. cekini	5	87	„

Dne 11. decembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1853 po 250 gld.	151 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	196	75	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	133	—	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	75	„
Kreditne srečke po 100 gld.	199	25	„
Ljubljanske srečke	25	75	„
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	50	„
Akcie anglo-avstr. banke po 200 gld.	180	25	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	421	—	„
Papirnatí rubelj	1	84	„

Tužnina sreem javljam v svojem in v imenu nedoraslih otrok **Albina** in **Milana** vsem sodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Albin Omahen

c. kr. okrajnega sodišča kancelist

po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce, danes ob 3. uri popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnega bude v sredo dné 12. t. m. ob 3. uri popoldne.

V Tržiču, dné 10. decembra 1894.

Ana Omahen,
soproga.

(1300)

Učenec

ki je dovršil z dobrim vspehom vsaj štirirazredno ljudsko šolo, oziroma 1. ali 2. razred srednjih šol, **vzprejme se** za večjo trgovino z mešanim blagom. — Ponudbe s pričevali vzprejema **Josip Černelc**, trgovec v **Šent Petru** pri **Brezcah** ali pa iz prijaznosti tudi upravnistvo „Slov. Naroda“. (1393-1)

Na najnovejši in najboljši način

umetne

1180-17

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanjske in vse zobne operacije. — odstranjuje zobne bolečine z namrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadst.

Oskrbništvo graščin Kijačintjevo in Pretkovec na Hrvaškem razpošilja, če se preje vpošlje denar ali proti pošt-nemu povzetju zneska

hrvatsko slivovko (boljšo od vsakega konjaka) iz lastne palinice (1359-2)

liter starejše gld. 1-10, od prej-snjega leta 85 kr. s stekle-nico in zavojnico vred Manj od 3 steklenic se ne razpošilja. Naročila vzpre-jema oskrbnništvo graščin Kijačintjevo in Pretkovec, žel. postaja Krapina na Hrvaškem.

Pisar

vešč slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, **žel službo premeniti**. — Ponudbe naj se blagovoljijo poslati upravnistvu „Slov. Naroda“ pod „Pisar“. (1389-1)

Veliki krah!

New-Jork in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6'60, in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavnih žlic;
- 1 komad amer. patnt-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jaja;
- 6 komadov angleških Viktorija-časje za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komae najfinejša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6'60. Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40 — ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrni brez zadetku zneska in naj nikakor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasne garniture, ki je posebno prikladna kot

prekrasno božično in novoletno darilo

kakor tudi kot ženitno darilo in za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva so jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi združenih amer. tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje (1238-6)

Čistilni prašek 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.

Slučajno sem videl pri Njega svetlosti grofa Wurmb-branchu vaše garniture ter se prepračal o nje lepoti in cenosti i. t. d. **Jožef Forst**, župnik.

V Olomucu, 1. maja 1892.

S pošiljateljivo izredno zadovoljen, nadkrillila znatno moje pričakovanje. **Stotnik Cz. . . ,** plackomanda.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice.

Izvod iz voznega reda

vellaavnega od 1. oktobra 1894

Naopno omenjeni prihajati in odhajati časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

- Ob 13. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Boljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Ansees, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejovice, Pizenj, Marijine vane, Eger, Karlova varo, Francove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
- Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Boljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
- Ob 12. uri 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
- Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Boljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
- Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Boljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnica, Curich, Genuvo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pizenj, Marijine vane, Eger, Francove varo, Karlova varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Gmundena, Ischla, Aus-son, Zell na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Boljaka-Franzensfeste Trbiža
- Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipske, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genuvo, Curicha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lince, Pontabla, Trbiža.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta
- Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthal, Boljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
- Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.
- Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetona in Ljubnega, Boljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
- Ob 9. uri 05 min. popoldne " " "
- Ob 6. uri 50 min. zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4-281)
- Ob 11. uri 15 min. dopoldne " " "
- Ob 6. uri 20 min. zvečer " " "

Solicitator

slovenskega in nemškega jezika zmogen, **išče se** za odvetniško pisarno — Ponudbe s pogoji na naslov: **Dr. Rosina** naj se pošljejo **Dragotinu Hribarju** v Celje. (1391-1)

Proti kašlju in nahodu, zlasti pri otrocih, proti zasliženju, boleznim na vratu, na želodcu in mehuru se najbolje priporoča

Koroški rimski vrelec.

Najfinejša namizna voda.

Zaloga v Ljubljani pri **M. E. Supan-u**, v Kranji pri **Fr. Dolenz-u**. (1285-5)

Služba občinskega tajnika

je razpisana pri občini mesta **Krškega** in okolice. Dohodki tajnikovi bodo prosto stanovanje v mestni hiši in letna plača 500 gld., po dogovoru tudi več.

Prošnje s primernimi spričevali naj se vložé do 31. decembra 1894 pri županstvu v Krškem.

Krško, dné 11. decembra 1894.

(1392-1)

Dr. J. Mencinger, župan.

Novo!

Čudežni smodkovnik.

Dim smodke proizvaža v cevčici dražestne slike. Zabavno za vsakega kadilca. Pristno višenjev s pristnim jantarem 85 kr., isto tako za cigarete.

Če se naročata 2 komada ali več, se pošilja pošt-nine prosto na vse strani; če se naroča več kot 6 komadov, se daje 20% popusta. Mesto novec se tudi vzprejemajo znamke za pisma.

Fabrikantje: **Hermann Hurwitz & Co.**, Berlin C., Klosterstr. 49.

Smokovnik prejel, srčna hvala. Za gospode zares jako zabavno. Priporočal jih bodem vsem mojim kolegom.

Nordmann,

narednik 9. kompanije pešpolka št. 13, Münster, Westfalen.

Prosim vas, da mi pošljete proti povzetju 2 komada čudežnih smodkovnikov, jednaka onim, ki ste mi jih nedavno poslali. (1318-3)

A. C. Zenker,

tajnik trgovinske zbornice v Trstu.

Za božične praznike

treba je poleg prasa tudi dobre kapljice dalmatince, ki ga je možno dobiti pri tvrdki

bratje Markovina, Reka

pod sledečimi pogoji:

- Belo povse fino vino . . . po gld. 24 — hektoliter
- Samotok (Schiller) . . . „ „ 22 — „
- Črno namizno vino . . . „ „ 20 — „

postavno na kolodvor Reka, s povzetjem, sodček se dobi brezplačno. Kdor ga nam vrne poštine prosto in v dobrem stanju, more nanj povzeti 3 tri gld.

Naročbine se vzprejemajo in izvršujejo od 30 litrov naprej.

Reka, dné 9. decembra 1894.

(1385-2)

Bratje Markovina.

Priporočam p. n. občinstvu

za božične praznike

moje sveže in dobro sortirano zalogo blaga vsake vrste **sladkorja**, kave, ržna, pšena, pšanega ječmena, makaron, pšenične moke, genoveškega in namiznega olja, vinskega octa, goršice, dišavnih in nasoljenih kumaric, raznega južnega ovočja, sultan-rozin, cibeb, viskih jagodic, dateljnov, lešnikov, sremskih in Prugl-fig in slovskih reš, rusov, sardin, slanikov, oblih rib, limou in pomerane, turških sliv, medu, jabolik, čebule, česna, Dunajske masti, slanice, govejega masla, surovega masla, jajce, klobas, gurati, salame, pristnega Jamaica-ruma, konjaka, brinjeven, slivovke, rženovca, raznih bonbonov in Londonskih biskot, kakao, čokolade in čaja itd. itd.

Ob jednem naznanjam, da se jedina zaloga za Kranjsko

moke za prirejanje krepke juhe

po predpisu njegove prečastnosti prelata **Kneipp-a** od **Mat. Arnold-a**, peka v Floridsdorfer-Donaufeldu, izdelane, pri meni nabaja.

Prižadevala si bodem najvesteje, p. n. občinstvo z najboljšim blagom po najnižjih cenah in z najsolidnejšo postrežbo zadovoljiti. (1378-2)

Proseč najuljudneje prav mnogobrojnega poseta, se priporoča

Leopoldina Mauser

Križevniški trg št. 8, „pri zlatem sidru“.

Ustanovljeno leta 1845. Odlikovano na vseh razstavah.

HENRIK FÜNCK i sin

(Albert Eckert) Gradec

c. kr. tovarna najfinejših likerov in octa, destilerija špirta, konjaka in žganja.

Zaloga: Gradec, Murplatz, Kaiser-Josefsplatz 6.

Špecialitete: liker iz planinskih zelišč za želodec, ovet od višenj, Graški kuminovec za zdravje.

Dalje vsake vrste najfinejši likeri, kot benediktinec, chartreuse, alaš (ruski kuminovec), crème de vanille, crème de cacao i. t. d.

Vsi naši likeri se proizvajajo na francosk način potom gorkote. Največja zaloga štajerskega konjaka in slivovke. Direktni izvoz pristnega Jamaica-ruma, francoskega konjaka in kineškega čaja. (1381-2)

Ceniki poštine prosti.

Igre za društva
jako zabavno za staro in mlado,
otroške igre
za pouk in zabavo po Fröbel-ovem
sistemu priporočena (1387-2)
Fr. Stampfel v Ljubljani
Kongresni trg, Tonhalle.

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!
Uporablja se pri
oslovskega kašlja, influenci, boleznih
na vratu, prsni in pri otroških boleznih
konjakov sladni izvleček.
Neobhodno potreben za rekonvalescente.
Dobva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah.
Tvernica (1302-8)
Konjakovega sladnega izvlečka v Leipniku.

Zelodčne kapljice
koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom
Marijinceljske kapljice.
Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slat-
do jela, razstvarjajo sliz,
so pomirjive in olajšujejo,
ustavljajo krč in krepčajo
želodec; rabijo pri nape-
njanju in zapečenosti,
preobloženem želodcu z
jedili in pijačami i. t. d.
Steklenica z rabilnim
navodlom velja 20 kr.,
tucat 2 gl., 3 tučate
samo 4 gl. 80 kr.
Priporočila jih
Lekarna Trnkóczy
zraven rotovža v Ljubljani. (1010-14)
Pošilja se vsak dan po pošti proti povzetju.

Karol Recknagel
v Ljubljani, Glavni trg št. 24
priporočena II. (1295-8)
**samo novo blago po naj-
nižjih cenah:**
Kožne mufe, čepice, ovratnike,
kožne garniture za gospe in
otroke, barete (čepice) za otroke.
Klobuke za gospe in deklice.
Zimske tricotne in glacé-rokovice.

Aviso.
V kolodvorski restavraciji
se bo
vsak četrtek in vsako nedeljo
točilo toli priljubljeno
Monakovsko Spaten-pivo
Nastavilo se bo ob 10. uri dopoludne.
Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem
Fran Kaube,
restavratör.
(1259-11)

CHINA SERRAVALLO z železom
neobhodno potreben za slabotnike in rekonvalescente.
Vzbuja slast do jedij, krepi živce, zboljša kri.
Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Benetke 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Kiel 1894.
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava Amsterdam 1894.
Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron
Krafft-Ebing, prof. dr. vitez Mesetig-Moorhof, prof. dr. Schanta,
prof. dr. Monti, prof. dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich,
najbolje priporočevan itd. itd.
To izborna restitucijsko sredstvo je zaradi dobrega svojega ukusa
priljubljeno zlasti otrokom in ženskam. (1257-10)
Prodaja se v steklenicah po 1/2 litra in 1 liter v vseh lekarnah.
Lekarna Serravallo, Trst.
Razpošiljalnica medicinskih stvari na debelo. Ustanovljena 1848.
Glavna zaloga v Ljubljani: Lekarna Piccolli, Dunajska cesta, dalje
ekarne Mayer in L. Groetschel.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.
Veliko zalogo
Klobukov
priporočena
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporočena veliko zalogo oprem za kro-
jače in čevljarje, balcrtenege blaga in
podvlek, bombaža in ovčje volne, preje
za vezenje, pletenje, šivanje in kavji-
čanje, tkanega in nogovičarskega blaga,
predpanikov, živetkov in rokovic, po-
zamentirskega in drobnega blaga, trak-
ov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in
preprog, umetelnih cvetk in njihovih delov.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (33)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanov-
ljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.
tovarna pohištva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinerega le-
senega in oblaženega pohištva, zrcal,
strugarskega in pozlatarskega blaga, po-
hištvene robe, zaves, odelj, preprog, za-
stiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
**Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.**
Priznana izvrstne jedi in pijače
in skupno obedovanje.
(22) **F. Ferinc, restavratör.**

Josip Reich (29)
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporočena čast. občinstvu dobro urejeno
kemično spiralicno
v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Preginjala vsprejmo se za pranje in
erem v pobarvanje. V barvarji vspre-
jema se svilnato, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovjših modah.

HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša
zaloga za šivilje.
(34)

Brata Eberl
Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena slikarja.
Tovarna za oljate barve, lak
in pokost. (20)
Glavni zastop Bartholi-jevega ori-
ginalnega karbonskega. Maščoba
za konjska kopita in usnje. (35)

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradisce št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih
pečij in glinastih snovij
kakor tudi
štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje,
železo in kovino-
livenica.
Izdeluje kot posebno:
**vse vrste strojev
za lesoreznilce in žage.** (21)
Prezame cele naprave in
okrebuje parostroje in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

**Maksimilijan Patat-ova naslednika
F. Merala & Boneš**
v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
ali pa sv. Petra nasip št. 27
priporočata se p. n. občinstvu za ženske
in moške obleke, razparane in cele, iste
se lepo očedijo; vzprejemata vsako-
vrstna pregrinjala, svilnate robe in trak-
ove za pranje in pobarvanje, ka-
kor tudi svilnato, bombažno in mešano
blago vseh barv. Obleka se čisti, pere
in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhniskega piva.
Priznana izvrstna restavracija z **veliko
dvorano za koncerte** itd. in lepim
vrtom. (36)
Kegljišče je na razpolago.
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

**Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec**
liter po gl. 1,20 in
medenovec
liter po gl. 1.—, ki ga priporočajo zdrav-
niki, pri (216)
Oroslav Dolencu
trgovina z voščeno in medom
Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)
dobivajo se
na karton-papirji tiskane
komad po 20 kr.
v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
A. Zagorjan-u in pri drugih knjigo-
tržcih.

J. Kunčič
priporočata p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)
z opomojo, da rabi vodo iz mest-
nega vodovoda, a v svoji
filijali v Lescah
rabi vodo iz tekočega studenca
nad cesto proti Bledu. (64)
Zunanja naročila izvrše se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
vezela po smrti mojega moža Frana Toni
kovaško obrt
katero bodem nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove porok. a.
Dobro delo in točna postrežba.
Z velespoštovanjem (37)
Ivanka Toni
v Vodmatu št. 4.